

Subiect: Îngrijorarea organizațiilor semnatare față de lipsa discuțiilor publice referitoare la opțiunea de activitate al Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT), lichidarea CpPT și transmiterea atribuțiilor sale către Avocatul Poporului

Adresată: Ministerului Justiției, email: secretariat@justice.gov.md; Adriana Dodon, consultant superior, Direcția elaborare acte, email: adriana.dodon@justice.gov.md

Copie: Oficiul Avocatului Poporului; Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova; Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului; Oficiul Consiliului Europei în Republica Moldova

Data: 13 Noiembrie 2020

Expediată prin email

La 6 noiembrie 2020, Ministerul Justiției a expediat pentru consultări publice proiectul de lege nr. 591¹, care se referă în mare parte la modificarea și completarea Legii nr. 52 din 3 aprilie 2014 cu privire la Avocatul Poporului. Documentul prevede lichidarea Consiliului pentru prevenirea torturii (CpPT) și transmiterea către Avocatul Poporului a atribuțiilor prevăzute de Mecanismul național de prevenire a torturii (MNPT). Suntem îngrijorați și de alte propuneri de modificare a legii, pe care la fel le considerăm problematice.

La 12 Noiembrie 2020, cinci membri ai CpPT au făcut publică opinia sa referitor la modificările legislative propuse recent de Ministerul Justiției². Membrii CpPT au salutat propunerile legislative, au solicitat inițierea discuțiilor publice anterior procesului de consultare publică a acestor modificări.

Ținând cont de faptul că nu au avut loc discuții publice și nu a fost solicitată opinia entităților interesate referitor la acest proiect de lege, este dificil de a înțelege și raționamentele de ordin juridic, instituțional sau financiar privind promovarea acestor modificări la Legea nr. 52. În vederea clarificării situației în jurul acestui proiect de lege, considerăm oportun oprirea procesului de consultare publică a proiectului de lege și inițierea unor discuții largi cu reprezentanții societății civile și a partenerilor de dezvoltare și mediului academic.

În anul 2018³ și 2019⁴ Ministerul Justiției și Oficiul Avocatului Poporului au inițiat procese de consultare publică de modificare a Legii Avocatului Poporului, însă s-a decis amânarea pentru o perioadă nedeterminată, nefiind convenit vreun model pentru activitatea MNPT. De fiecare dată reprezentanții CpPT și ai societății civile

---

¹ Ministerul Justiției, Proiecte de acte normative remise spre coordonare, Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (modificarea Legii cu privire la Avocatul Poporului în baza recomandărilor din Avizul Comisiei de la Veneția nr. 808/2015), disponibil la: http://www.justice.gov.md/public/files/dir_elab_acte_norm/Proiect_06.11.20.pdf;

² <https://www.facebook.com/npmoldova/posts/799403790903006>.

³ Ministerul Justiției, Anunț privind inițierea elaborării proiectului de modificare a Legii nr. 52 din 3 aprilie 2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), Septembrie 2018, disponibil la: <http://justice.gov.md/libview.php?!=ro&idc=184&id=4069> ;

⁴ Ministerul Justiției, Comunicat de presă, August 2019, disponibil la: <http://justice.gov.md/libview.php?!=ro&idc=4&id=4467> ;

au reacționat la această inițiativă⁵. În final, Ministerul Justiției nu a revenit la acest subiect, inclusiv din considerentele că această modificare nu a fost o prioritate.

În nota informativă la proiectul de lege, se menționează că modificările propuse nu vin să prejudicieze „rolul societății civile în cadrul realizării mandatului de prevenire a torturii”, dar la eliminarea „unor neconcordanțe de ordin juridic”. Constatăm că această sintagmă este doar o afirmație, deoarece proiectul de lege modifică esențial activitatea, formatul și competențele CpPT. Pe parcursul activității sale CpPT s-a dovedit a fi eficient în prevenirea și combaterea fenomenului torturii, astfel, considerăm inoportun și fără vreun suport factologic modificarea actualei formule de activitate al MNPT (Ombudsman + CpPT). Considerăm că implicarea societății civile în procesul de monitorizare a locurilor de detenție aduce valoare adăugată și crește credibilitatea întregului mecanism de protecție a persoanelor care se află în detenție. Recomandările formulate de CpPT sunt o valoare adăugată la mandatul Avocatului Poporului, sunt un mecanism de responsabilizare a instituțiilor responsabile respectarea drepturilor persoanelor aflate în detenție și joacă un rol crucial în prevenirea torturii și a relexor tratamente.

Reieșind din prioritățile existente la momentul actual în domeniul respectării drepturilor omului și justiției penale, considerăm prioritar ca Ministerul Justiției să promoveze cât de curând posibil adoptarea legislației care se referă la violența domestică, criminalizarea discursului de ură, extinderea competențelor Consiliului pentru Prevenirea și Combaterea Discriminării și Asigurarea Egalității, luarea măsurilor pentru reducerea populației în penitenciare în special datorită pandemiei cu care ne confruntăm, ș.a. De asemenea, considerăm prioritate asigurarea Avocatului Poporului cu un alt sediu, deoarece la moment starea clădirii este avariata iar personalul este infectat cu boli respiratorii urmare a stării clădirii. În acest sens, considerăm că la moment nu există premise și nu sunt necesare schimbarea statutului și competențelor MNPT, iar argumentele invocate de autori sunt inexacte sau chiar manipulatorii.

Urmare a celor enunțate *supra*, reprezentanții organizațiilor semnatare își exprimă îngrijorarea în raport de urgența cu care se promovează această inițiativa și solicită Ministerului Justiției oprirea procesului de consultare publică a documentului și organizarea unor discuții publice, cu participarea partenerilor de dezvoltare.

Organizațiile semnatare sunt la dispoziția Ministerului Justiției pentru orice alte sugestii și clarificări suplimentare, și suntem în așteptarea confirmării disponibilității reprezentanților Ministerului Justiției pentru organizarea unei asemenea ședințe.

Persoana de contact, Ion Guzun, Centrul de Resurse Juridice din Moldova, tel. 022843601, email: ion.guzun@crjm.org.

Semnatari:

1. Centrul de Resurse Juridice din Moldova,
2. Institutul pentru Politici și Reforme Europene,
3. Asociația Promo-Lex,
4. Ambasada Drepturilor Omului,
5. Amnesty International Moldova.

---

⁵ Notă de poziție asupra inițiativei de lichidare a Consiliului pentru prevenirea torturii și transmiterea către Avocatul Poporului a atribuțiilor prevăzute de Mecanismul național de prevenire a torturii, 14 august 2019, disponibilă la: <http://crjm.org/wp-content/uploads/2019/08/2019-08-14-nota-de-pozitie-initiativa-ombudsman-CpPT.pdf> ;